

NOTES ON THE TRADITIONAL AND LOGISTICAL APPROACH IN THE MANAGEMENT

SVETOZAR STOYANOV

LOGISTIC ENGINEER AND TECHNICIAN "CONSTRUCTION AND ARCHITECTURE"
SECRETARY OF THE BRANCH OF THE NATIONAL INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY WITH
MUSEUM IN SHUMEN

BULGARIA

S_V_STOYANOV@ABV.BG

ABSTRACT: IN THE MOST GENERAL TERMS AND IN BRIEF, THE TOPIC ASSUMES POSSIBILITY OF PROPOSING CONCLUSION THAT THE DEVELOPMENT OF THE MARKET ECONOMY IS A PREREQUISITE FOR THE APPLICATION OF A LOGISTIC APPROACH TO MANAGEMENT.

KEYWORDS: MARKET ECONOMY, LOGISTICS APPROACH, MANAGEMENT.

Логистиката на XXI в. преминава от традиционно управление към съвременно логистично управление. Целта на традиционното управление е да осигури минимизиране на разходите във всяко звено на материалния поток, като целевата функция на общите разходи представлява сбор от минимизираните разходи по видове дейности. При логистичното управление целевата функция на общите разходи е равна на минимизираната обща сума по видове дейности, т.е. логистиката не търси оптимални управленски решения за всеки вид и етап на процеса, а оптимизация на съвкупния такъв. Тук ударението е изместено от функцията към процеса. Залага се на повишена продуктивност в резултат на пренасочването от управление на функциите към управление на процесите. Резултатът осигурява бърз и лесен достъп до точна информация, което позволява страните на логистичната система да бъдат интегрирани [1, с. 7, с. 11-12; 2, с. 45].

Реализацията на логистиката е чрез изпълнение на логистичните операции, логистичните функции и чрез структурирането на логистична система. Всяко действие, неподлежащо на по-нататъшна декомпозиция в рамките на поставената задача на изследване или управление, свързано с възникването, преобразуването или употребяването на материалния и съпътстващите го потоци, е логистична операция. От своя страна логистичната функция се явява обособена съвкупност от логистични операции, насочени за реализация на поставените задачи пред логистичната система и/или пред нейни отделни звена. В същността си логистичната система е сложна организационно завършена икономическа система, състояща се от звена, които са взаимосвързани в единен процес на управление на материалните и съпътстващите ги потоци с цел ефективна работа за задоволяване на нуждите на крайния потребител. Независимо, че основните звена са организационно разпръстани, то те работят за ефективното функциониране на логистичната система при съответно администриране [1, с. 12-13, с. 31-32; 2, с. 46, с. 62].

Развитието на пазарните икономически системи обективизира необходимостта от появата, разработването и приложението на логистичен подход в управлението. Иновационната същност е в полза на усилване на значението, първоначално, на

дейността по управление на материалните потоци, а в последствие, и на управлението на други потоци на процесите и явленията, както и определяне на тенденцията за интегрирането им в една цялостна логистична дейност, т.е. звената да работят синхронизирано. Същественото отличие от традиционното управление е, че при логистичния подход управлението се осъществява по пътя на интегрирането на отделните звена в единна система, която е способна да реагира адекватно на възникващи смущения в околната среда. Самата интеграция се разпростира, както върху пораждащите се процеси, така и върху реализираните такива [2, с. 45-46; 4, с. 65; 5, с. 57].

Традиционният подход в управлението е насочен от частното към общото, а логистичният – от общото към частното, т.е. вторият изисква: избягване на излишни запаси; оптимизиране на времето за изпълнение на логистични операции; отказване от производства, за които няма пласмент; стремеж към икономически обоснован престой на оборудването; намаляване до минимум на брака на изхода; съкращаване на нерационалните маршрути; да се гледа на доставчиците като на добри партньори [1, с. 11, с. 12].

Новостта на логистиката се състои в смяната на приоритетите между различните видове стопански дейности в полза на увеличаване на значението на управление на междусекторните материални потоци. Отделянето на материалния поток в качеството му на обект за управление и свързаното с това абстрахиране от други фактори, води до значително опростяване на икономическите процеси и намаляване на размерността на задачите за моделиране. На макрониво материалният поток преминава по логистичната верига, състояща се от няколко предприятия. Традиционното управление на всяко предприятие тук се осъществява от неговия собственик. При това междусекторният материален поток не се отчита и задачата за неговото управление не се поставя и не се решава. В резултат на това себестойността, надеждността на приходите, качество и т.н. се получават случайно на изхода на веригата и са далеч от оптималните си стойности. При логистичния подход е налице нов обект на управление – междусекторния материален поток. Необходимият товар започва да постъпва на необходимото място в необходимото време и в необходимото количество и качество, като в рамките на логистичната верига придвижването на материалния поток се извършва с минимални разходи. На микрониво логистичната верига се състои от различни подразделения на едно предприятие. При традиционния подход задачата за усъвършенстване на междусекторния материален поток няма приоритетно значение за което и да е от подразделенията, а показателите на материалния поток на изхода на предприятието са далеч от оптималните. При логистичния подход в предприятието приоритетна задача е управлението на междусекторния материален подход, постъпващ отвън и излизащ от предприятието, за да достигне до потребителите. В резултат на това показателите на изходящия материален поток стават управляеми, което представя принципното различие на логистичния подход при управлението на материалния поток от традиционния, заключаващо се в: обединение на несвързаните материални потоци в единен междусекторен материален поток; единно управление на този междусекторен материален поток; техническа, икономическа, финансова и информационна интеграция на отделните звена на логистичната верига в единна система (на макрониво – различни предприятия; на микрониво – различни подразделения на едно предприятие) [3, с. 106-107, с. 110-111; 6, с. 128-130].

Представената накратко и в най-общ план тематика, предполага възможността да бъде предложен извода, че развитието на пазарната икономическа система обективно довежда до появата на логистичния подход при управлението на материалните и съпътстващите ги потоци. Този подход е предпоставката за внедряването на системата за интегрираното управление и контрол.

REFERENCES:

1. **Banabakova, V., 2013:** Logistika., V.T.
 2. **Botev, B., Genov, G., Botev, Sv., 2015:** Tekhnicheska logistika., Sh.
 3. **Dimitrov, S., 2007:** Teoretichni osnovi na logistikata., 1.Vuvedenie v logistikata., V: Spisanie „Dialog”, Sv., No.2, 91-112.
 4. **Kabaivanov, Sv., 2015:** Logical innovation way to informodynamics and information logistics., In: New knowledge journal of science, Pd., Vol.4, No.4, 63-66.
 5. **Milkova, T., 2013:** Optimizirane razpredelenieto na materialen potok v logistichna sistema., V: Izvestiya na Ikonomicheski universitet gr. Varna, Vn., Br.4, 57-70.
 6. **Stoyanov, St., 2011:** Teoretichni problemi na suvremennata logistika., V: Spisanie “Science and technologies”, S.Z., Vol.I, No.4, Technical studies, 128-130.
1. 291 s.